

Bijlage 1

Wat is het STORM project?

In het STORM-project wordt er op grote schaal wetenschappelijk onderzoek gedaan naar suïcide- en depressiepreventie. Het onderzoek wordt uitgevoerd op alle middelbare scholen in de sub-regio. Op deze manier wordt onderzocht of preventie de ontwikkeling van een klinische depressie kan voorkomen bij adolescenten. Daarnaast zorgt dit project er voor dat jongeren met een verhoogd suïciderisico op tijd worden opgespoord en hulp geboden kan worden. De focus ligt tevens op de samenwerking met ketenpartners waardoor er een verbinding ontstaat tussen zorg, school en gemeenten. De aanpak die hier wordt geschetst rondom het vroegsignaleren van depressie en suïcide betreft zorg voor adolescenten die niet structureel door GGZ wordt aangeboden. De reguliere specialistische jeugdhulp die de GGZ biedt valt buiten het STORM-project.

Gezondheidsonderzoek

In het tweede jaar van de middelbare school wordt door de GGD het reguliere gezondheidsonderzoek afgenomen. Bij het STORM-project wordt, naast deze reguliere gezondheidsvragenlijst, ook een vragenlijst afgenomen die zich richt op de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerling en meet in hoeverre er sprake is van depressieve klachten. Indien uit deze vragenlijst naar voren komt dat de jongere suïcidale gedachten heeft, wordt de jongere binnen 48 uur gezien door een jeugdverpleegkundige of jeugdarts van de GGD. Er is dan sprake van 'code rood' en er wordt gekeken welke hulpverlening voor deze jongere ingezet kan worden. Dit is het moment waarop de huisarts van de leerling geïnformeerd wordt. De jeugdverpleegkundigen worden in het STORM-project getraind in het voeren van gesprekken met leerlingen om het risico op het plegen van suïcide te inventariseren. Deze relatief nieuwe taak leverde, in de al deelnemende regio's, in eerste instantie spanning op door het taboe dat op dit onderwerp ligt. Zij hebben echter gezien dat er daadwerkelijk sprake was van een verborgen problematiek en dat het er over praten veel informatie opleverden. Zoals een verpleegkundige verwoorde: *"Ik check suïcidedgedachten nu veel sneller als ik een vermoeden heb en ik sta verbaasd over hoe open jongeren hierover zijn als je maar durft te vragen"*.

Inzet preventieprogramma's: Op Volle Kracht en Psycho educatie

Als uit de vragenlijst blijkt dat er (mogelijk) sprake is van klinische depressieve klachten, komt de leerling in aanmerking voor het STORM-project. Deze leerlingen en hun ouders ontvangen een brief met informatie over wat er uit de vragenlijst naar voren is gekomen (mogelijk dat leerling somberheidsklachten ervaart) en tevens ontvangen zij informatie over het STORM-project. Na het versturen van deze brieven wordt geïnventariseerd welke leerlingen mee willen doen aan het project. Op basis van toeval wordt bepaald welke methode bij deze leerling wordt ingezet: Op Volle Kracht of Psycho educatie. Het STORM-project onderzoekt namelijk de werkwijze van deze twee methoden / preventieprogramma's.

Bij het programma Op Volle Kracht volgen de leerlingen een training van 8 sessies, waarin de focus ligt op het aanpakken en ombuigen van negatieve gedachten (cognitieve gedragstherapie). Bij het tweede programma, Psycho-educatie, krijgen de leerlingen informatie over stemmingsklachten doormiddel van een folder en ontvangen ze tips per mail. In beide programma's wordt gekeken of de stemmingsklachten afnemen. Dit wordt gedaan

aan de hand van vragenlijsten. Op deze manier worden de leerlingen gevolgd, en kan er ingegrepen worden wanneer er een risico is op zelfdoding. Naast het onderzoeken van de afname in stemmingsklachten wordt er ook gekeken of het programma invloed heeft op schooluitval, voortijdig schoolverlaten, schoolprestaties en zorgkosten.

Over de Op Volle Kracht groepstrainingen zijn, in de al deelnemende regio's, zowel leerlingen als trainers positief. De trainers stonden in eerste instantie sceptisch tegenover het programma dat sterk geprotocolleerd is. Zij merkten echter dat leerlingen hier juist positief over zijn. Zo gaf een leerling aan: *"ik was bang dat het een praatgroepje zou zijn, maar was blij dat het echt een training was."* Het samenwerken met ketenpartners wordt door de trainers als zeer positief ervaren. Hulp wordt sneller opgestart en contacten zijn sneller gelegd. Alle deelnemende scholen staan positief tegenover de implementatie van het project, mits de samenwerking met de ketenpartners gewaarborgd kan blijven.

Depressie Expertisecentrum Jeugd

GGZ Oost-Brabant heeft de ambitie om in samenwerking met ketenpartners een regionale gespecialiseerde functie op te richten in de vorm van een Depressie Expertisecentrum Jeugd. Het beoogde Depressie Expertisecentrum Jeugd richt zich op gespecialiseerde behandeling bij een complexe doelgroep met een hoog recidiverisico waarbij er in het behandel aanbod gebruik gemaakt wordt van innovatieve behandelingen. Daarnaast wil het centrum investeren in praktijkgeboden wetenschappelijk onderzoek waarbij aangeboden behandelingen worden geëvalueerd en geïmplementeerd volgens de laatste wetenschappelijke inzichten. Ook wil het centrum faciliteren in het verrijken van kennis zowel intern als extern naar ketenpartners in de regionale zorg voor depressie van jongeren. De kennis wordt actief naar voren in de keten gebracht. Voorbeelden hiervan zijn het trainen van huisartsen in het herkennen van depressieve klachten, het geven van lezingen en workshops op scholen en het verzorgen van symposia.

(Inter)nationale aandacht voor het project

Zowel nationaal als internationaal is er veel interesse voor preventie en behandeling voor jongeren met depressieve klachten in de regio Oost-Brabant. Destijds heeft de toenmalige Minister Schippers de tweede kamer geïnformeerd over het STORM-project en benoemd als succesvol nationaal voorbeeld. Er is een succesvolle samenwerking tussen enerzijds regionale ketenpartners en anderzijds toonaangevende (inter)nationale onderzoekers waardoor de regio optimaal profiteert van zorginnovaties.